

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

15 Maiu la Blaj

Ne aducem cu drag aminte de frumoasele serbări naționale românești cari au început să se aranjeze la Blaj îndată după marele război. Tineretul țării întregi, dela Nistru până la Tisa, venea an de an, în ziua de 15 Maiu, la Blaj, să prăznuiască pomenirea adunării de pe Câmpia Libertății, care a dat nașiei noastre gândul măreț al slobozeniei de totdeauna. Venea școlăria mai răsărită, să pomenească împreună pe Simion Bărnuțiu, pe Aron Pumnul, pe Timotei Cipariu, pe Avram Iancu și pe toți ceilalți tribuni, cari au împlântat pe câmpia Blajului semnul trezirii neamului nostru la viață națională. Strigătul de rededeptare al poetului Andrei Mureșianu dela 1848, nu răsună nicăieri cu mai mult farmec și însuflețire decât la serbările de pe Câmpia Libertății! Cine a văzut acestea serbări până la 1926, nu le va uita niciodată.

Deodată cu criza cea mare, acestea frumoase serbări au trebuit să fie întrerupte. Lipsa de bani și de mijloace materiale au curmat pe un timp mărețele avânturi de pe câmpia dela Târnave. Și nu fără strângere de inimă ne-am supus cu toții la porunca apăsătoare a vremilor de criză.

Astăzi însă, când dușmanii cei răi ai neamului nostru au început să-și ridice iarăși capetele lor potrivnice de peste Tisa, și chiar și de mai departe, când păsările de pradă cutează să vorbească de „revizuirea” contractelor de pace, adunarile tineretului pe Câmpia Libertății dela Blaj trebuie să reînviere! Ungurii dela Budapesta și tovarășii lor urlă tot mai cu îndrăzneală „revizuire, revizuire!” Trebuie să le răspundem și să ne strigăm și noi în lumea largă temerile drepturilor noastre. Ar fi o lașitate să tăcem.

Tineretul țării trebuie adus iarăși la Blaj, pe Câmpia Libertății, să-și întărească inima și cugetul în amintirea marilor bărbați dela 1848 cari au făurit steagurile libertății românești. Glasul lui Andrei Mureșianu nu s'a stins; el își strigă și peste pragul mormântului troparul său de trezire și de libertate.

Sub îndemnul acestor porunci, pornite din mormintele tribunilor dela 1848, adunările de pe Câmpia Libertății vor fi reînviolate încă în acest an. Ele renasc la dorința a însuși înalt Preasfințitului Sale Mitropolitului Vasile. Chemările la Blaj pentru ziua de 15 Maiu au și fost trimise preetutindeni. În ziua numită vremurile de fermecătoare însuflețire națională vor clocoli iarăși pe câmpia istorică dela Blaj.

Vestind reînvierea serbărilor de pe Câmpia Libertății, glasul nostru de chemare se îndreaptă nu numai către tineretul din școli, ci către toți Românii de inimă și îndeosebi către ceilalți plugari ai acestei țări din șinutul Blajului și de alturea, cărora le zicem cu drag, ca totdeauna:

— Se apropie ziua de 15 Maiu! Câmpia Libertății ne chiamă!

Luna Preacuratei

Biserica Romană închină luna Maiu Preacuratei Vergure Maria

Biserica a înmulțit sărbătorile în cinstea Preacuratei Fecioare Maria. Prin acest fapt Ea a căutat, să se folosească de toate împrejurările pentru a da Mariei, și a face să I-se dea, prin credincioșii săi, cel mai larg tribut de laudă, de venerațiune, de încredere, de recunoștință și de iubire. În acest scop, pe lângă sărbătorile închinatelor Mariei în timpul anului, sf. Maică Biserica I-a închinat o lună întreagă, alegând luna cea mai frumoasă: luna Maiu, care se numește cu înlesnire, *luna Martei*.

În timpul acestei luni, în cea mai mare parte a bisericilor catolic, de pe întreg rotogolul pământului se săvârșesc servicii divine publice; se adună lumea la picioarele statuiei sf. Fecioare — împodobită cu flori și strălucitoare de luminițe — și se recitează rugăciuni, se intonează cântări bisericești, iar preoții rostesc predici frumoase, pentru a instrui și întări venerațiunea către dumnezeiasca Mamă a Mântuitorului.

Această devoțiune, astăzi atât de răspândită, nu datează de mult. Se crede c'ar fi luat ființă pela sfârșitul veacului al XVIII; și, ca și multe alte devoțiuni, întocmai și devoțiunea Mariei, s'a născut și s'a întins încet-încet. Numai în lungul veacurilor a putut această evlavie să se formeze și să se întocmească așa cum există ea în zilele noastre.

Marii bărbați ai Bisericii spun că această devoțiune a văzut lumina zilei în Italia, în cetatea vecinică, Roma, într'un seminar roman de sub direcția unui călugăr iezuit. Apoi de acolo s'a răspândit destul de repede în Cetatea Sfântă și în toată Italia de sud, de unde trece mai târziu în diferite țări catolice.

Sfântul Părinte dela Roma — cărmaciul neadormit — își spune cuvântul său de aprobare numai în 21 Martie 1815. La această dată, Papa Pius VII-lea, printr'o scrisoare specială, „acordă trei sute de zile indulgențe (iertarea în parte a pedepșelor vremelnice), în fiecare zi din lună, credincioșilor cari ar onora pe Sfânta Fecioară, în public sau în particular, prin închinăciuni respectoase, prin rugăciuni evlavioase sau alte acte de virtute”. Mai dă sf. Pă-

rinte o indulgență plenară (iertarea totală a pedepșei vremelnice), odată în lună, în orice zi, dacă credincioșii sunt într'adevăr pocăiți, spovăduiți și împărtașiți cu sf. Cuminecătură și s'ar ruga la gândul Papei.

Dar această îngăduială s'a dat numai pe timp de 10 ani; de aceea o scrisoare a Papei, la 18 Iunie 1822, a întocmit-o pentru totdeauna. Iar, mai târziu, Papa Pius al IX-lea, prin un hrisov din 8 Aug. 1859, stabilește o nouă ușurință, și anume: de a câștiga indulgență plenară chiar și în prima zi din Iunie.

Credincioșii, însuflețiți de iubirea ce Papii o arătau față de Maria, se lăsară târșiți de marea mișcare ce făcea ca această devoțiune sfântă să se răspândească cât mai mult, făcând astfel ca îndatoririle „lunei Maria” să fie încurând practicate în toată lumea catolică. Să nu fim deci mirați, dacă toate neamurile trecute au proclamat-o: Preafericită, și toate generațiunile de azi îi dau un cult mai mare ca acela al tuturor sfinților. Oi din contră, să ne silim, cu trup și suflet, să închinăm, împreună cu Biserica, această lună Preacuratei Fecioare Maria.

Căci într'adevăr această este luna cea mai frumoasă, dintre toate lunile anului. Luna Maiu, când pământul se îmbracă într'o nouă poboada, când livezile se gâtesc cu flori, când pădurile se acopere de frunzet, când soarele străluce mai plăcut și mai încântător, când toate ființele par a renaște, când natura întreagă reîncepe o viață mai plăcută și mai veselă. În această lună — zic — când totul se reînnoiește pe pământ, trebuie deci și noi să ne renaștem harului sfânt, și fiecare din noi să-și împodobească sufletul său, prin practicarea tuturor virtuților. Și pentru aceasta, datorie sfântă avem, să alergăm la Maria, mai ales în cursul lunei Maiu. Să fim siguri că Maria ne va binecuvânta, Ea ne va mijloci toate harurile de cari avem lipsă. Fie, că suntem păcătoși sau drepti, bogați sau săraci, să-I cerem ajutorul cu toată încrederea, în timpul acestei luni de binecuvântări. S'o chemăm într'ajutor în fiecare zi, dându-I laudele noastre și unindu-ne sufletelor pioase, cari în luna

Maiu li vor cânta cântări de laudă și mărire. S'o invocăm și s'o onorăm precum odinioară sfinții Apostoli, cari nu începeau nici o faptă fără a-I fi cerut binecuvântarea ei, de mamă și întocmai ca și sf. Ioan — învățacelul cel iubit — care a luat-o drept mama sa, după ce s'a înălțat Isus la cer; și după exemplul tuturor sfinților, cari au avut în totdeauna pentru Ea o fiască și neșchimbăcioasă devoțiune, și stințindu-se prin ajutorul și sprijinul ei.

Oh, dacă noi am fi regulați în a-I cere ajutorul ei cel sfânt, câte haruri n'ar vărsa Ea asupra noastră, Ceriul și pământul mai de grabă vor pieri, decât ca Ea să lipsească de aripa ei ocrotitoare pe cei ce aleargă la Ea cu rugăciuni fierbinți. Un sfânt de seamă și mare adorator al Mariei, sf. Anselm, spune că un adevărat servitor al Mariei nu poate pieri.

Să ținem însă minte că adevăratul mijloc de a ne învrednici de sprijinul ei atotputernic e de a umbla pe urmele ei și de a imita pildele ei, deoarece Ea ne-a dat nouă pe Isus, Mântuitorul nostru, Stăpânul nostru, Regele nostru și Dumnezeuul nostru. Prin Ea ne-au venit toate bunurile din ceruri. Prin Ea s'au revărsat asupra noastră ploaia comorilor harului sfânt. Ea este scăparea noastră și nădejdea noastră. Deci pe drept cuvânt putem să ne alăturăm și noi la miile de glasuri cari, în această lună, înalță cântări de mărire și de bucurie, din toate colțurile lumii, și întotdeauna Maria să fie scopul închinăciunilor noastre, a venerațiunii noastre și a iubirii noastre; căci Ea este Regina ingerilor, Regina tuturor sfinților, Mama lui Dumnezeu și Mama noastră a tuturorora.

Șt. B. Dragu.

Cum să ajutăm sufletele din purgator

În evanghelia slăbănogului, dela Ioan 5, 1—15, slăbănogul se plânge, că nu are om ca, dacă se va turbura apa, să-l bage în scaldătoare. Plângerea aceasta a slăbănogului se potrivește de minune la sufletele, cari suferă în purgator, adevărat în locul curățitor. Nicăiri nu au adevărat nevoie sufletele de mai mare și mai grabnic ajutor ca acolo. Cu adevărat acele suflete sunt în aceeași osândă în care se afla slăbănogul, înainte de a-l fi găsit pe Isus, care apoi s'a miluit de el și l-a vindecat. Biețele suflete din purgator își așteaptă și ele rândul, până vine cineva să le slobozească din acel mare chin care este purgatorul. Năcazul e însă că foarte rar se găsește cineva, care de fapt să le ajute și astfel unele sunt silite să stea acolo până la sfârșitul lumii, când se va face și judecata din urmă și când apoi se va desființa purgatorul.

De aceea să vedem 1. cum putem scoate sufletele tubiților noștri din purgator și 2. mai ales cine sunt chemați să o facă aceasta.

1. Cel mai bun mijloc pentru a scoate aceste suflete cât mai curând din purgator este sf. liturghie, aceea jertfă tainică a Legii celei Nouă prin care însuși Fiul lui Dumnezeu se jertfește, în mod nesăngerat, pentru noi toți și pentru a noastră mântuire. Și sf. liturghie este nu numai cel mai bun mijloc de a-i ajuta pe frații noștri din lumea cealaltă, ci și cel mai sigur, fiindcă sf. liturghie are efect sau izbândă, ori este preotul care o slujește fără de păcate, ori nu, pe când rugăciunile și lap-

tele bune numai în cazul acela sunt permise de Dumnezeu, dacă omul care le săvârșește este sufletește curat și fără de păcate. Sf. Ieronim crede, că în vremea cât se slujește pentru cineva sf. liturghie, acel suflet nu suferă.

Al doilea mijloc este rugăciunea, dar nu cea lungă și supusă fără de a ne gândi la ceea ce spunem, ci cea rostită din toată inima și încă îndată după sfânta spovedanie și împărtășanie, când sufletul este fără de păcate, în prietinie cu Dumnezeu și când prin urmare Dumnezeu stă de vorbă cu acel suflet. Un suflet dușman cu Dumnezeu, cum sunt sufletele celor păcătoși, nu poate fi ascultat de Dumnezeu, cel mult doară ca să-l primească mai întâi între fiii săi.

Al treilea mijloc este milostenia, dar și aceasta numai întrucât celce o face este în legătură cu Dumnezeu, nu în dușmănie, încărcat fiind cu păcate de moarte.

Al patrulea este în sfârșit așanumitele indulgențe, adevărat iertarea pedepselor, pe cari ar trebui să le suferim în lumea aceasta sau în lumea cealaltă pe urma păcatelor noastre, afară de spovedanie, și anume așa că biserica plătește din comoara sa cea mare — pe care i-a câștigat-o Domnul nostru Isus Hristos, Precurata Vergură Maria și sfinții cei mulți — întrucât noi facem anumite lucruri pe care le cere biserica. Astfel putem câștiga indulgențe plene și parțiale, pe cari apoi le îmbiem Domnului pentru sufletele morților. Bineînțeles că nici indulgențele nu le putem primi, numai dacă ne aflăm curăți sufletește.

Fiind deci condiția principală la toate aceste patru mijloace curățenia sufletească, cel mai bun lucru este, să ajutăm sufletele din purgator, spovedindu-ne și cuminecându-ne mai întâi, apoi plătind una sau mai multe sf. liturghii, rugându-ne, dând milostenie și câștigând în aceeași vreme și indulgențe pentru acele suflete. Dacă de pildă tu, dragă cititor, ai un mo-

Foița „UNIRII POPORULUI”

Veta Gură-slabă

Într'altă zi Veta se nimeri cu altă nevestă, căreia îi spuse, că Frusina lui Nicodim a zis asta și cealaltă despre Floarea lui Ignat, măcară n'ar avea la ce mai vorbi, că doară ea nici n'a fost gata când a pețit-o Ignat, de a trebuit să-i ajute și să-i coase vecinele și prietenele ziua și noaptea, căci altcum Ignat s'ar fi dus iară la Iustina lui Părău, unde mai fusese el și înainte, și de care i-a plăcut mai mult decât de Floarea, numai cât părinții l-au tot indemnă. Dar de nu o ajutau vecinele și prietenele la cusut, împungându-și și sângerându-și degetele ziua și noaptea, ar fi putut Floarea să „rădă hirean” până'n ziua de azi, că Ignat ar fi luat pe Iustina, după care și azi plânge și îi pare rău, numai n'are ce face, și se teme să nu-l rădă lumea și să nu-l scoată tată-so din curte.

În felul acesta, în scurtă vreme Veta învrăjbi aproape pe toate nevestele din sat, stricând prietenii dintre cele mai bune. Ba unele neveste ajunseră și la „înfașoare” unele cu altele; altora le veniră pricină cu bărbaiții și cu soacrele.

Odată veniră la ea două neveste certyate,

și cari mai înainte erau prietene bune, de știa una ce fierbe cealaltă în oală. Veta reușise să le învrăjbească și pe acelea cu vorbele ei, cari i-se părea că le-a auzit dela alta.

— Spune-mi Marie, ce rău ți-am făcut eu, de mă vorbești prin sat, că nu mi-e drag bărbatul, că numai de silă l-am luat și de frica părinților, și că eu mai bucuros m'aș fi măritat după Niculaie al Sonului? Când am vorbit eu cu tine astfel de vorbe? Asta-i mulțumită, că te-am ajutat atâta, când ai fost bolnavă și eu copil mic, de ți-am spălat eu hainele, ți-am fierț tortul și ți-am înălbit pânzele, ca să fii și tu în rând cu lumea, că mi-a fost milă de tine, că erai beteagă și nevoiașă și și cu copil mic. Și acuma tu vii să-mi faci mie trai rău în casă cu bărbatul și cu soacră-mea?

Să-mi sece limba, Paraschivo, de-mi voiui fi desohis eu gura către cineva, ca să vorbesc de tine, care m'ai ajutat și mi-ai fost ea o soră, de ar trebui să-ți pup mâinile, că nici o mână nu m'ar fi putut ajuta mai bine și mai mult decât m'ai ajutat tu. Cum să te vorbesc eu de rău, când nici n'am ce, și nici n'am obicei să flecăresc nici despre dușmanii mei, dar încă despre o pretină care a fost stălpul casei mele când am fost de năcaz.

Crede-mă zău, Paraschivo, că n'am zis nimic nici odată. Mă jor înaintea lui Dumnezeu cu mâna pe sfânta Evanghelică că n'am zis.

— Veta lui Haihui mi-a spus că tu ai fi

zis de mine toate câte ți le-am spus, și încă și altele care mi-e greu să ți-le mai spun.

— Ai vorbit tu cu Veta? Chiar ție ți-a spus că eu am zis?

— Ba nu, dar soacră-mea a auzit în vrăztoare dela Măriuța lui Andrei, care zice că i-a spus Veta chiar ei.

— Hai la Veta, să vedem de unde a auzit ea acestea. Hai, să chemăm și pe Măriuța care știe că e femeie de omenie și nu mințeste. Hai să ți-o țin de mână pe „adunătura” și „gură-slabă” aia, care nu încapă în satul ăsta de neveste și de casele oamenilor. Hai să fim trei inse, și încă de-ar fi și bărbatu-so acasă să vadă și el, că — să mă mănecă câinii de n'o despletesc și o tăvălesc cât e casa. Să-mi strice ea pacea din casă și prietenia cu cea mai bună ca o soră. Hai să învâj eu, cum să mai flecăresc gură slabă și mincinoasă.

Se luară toate trei, adevărat Paraschivo lui Gavrilaş, Marie alui Tânase și Măriuța lui Andrei, și merseră ată la Veta acasă. Ion di regea ceva sub șopru, iar Veta era în casă. Cam știa ea ce vine, căci îndată ce le văzu începură a o lua fețe.

— Tu Vetă, — începu Marie —, când am vorbit eu cu tine despre Paraschivo lui Gavrilaş? Când am zis eu despre ea ce mi-ai spus tu Măriuții lui Andrei — care e de fapt — că ai auzit dela mine?

foarte drag, du-te la preotul, te spovedește plătește-i una sau mai multe sfinte liturghii, la cari să te și cumineci, apoi te roagă pentru sufletul respectiv roșind, pe cât se poate, rugăciuni împregnate cu indulgențe și pe urmă mai dă și milostenie săracilor. In forma aceasta poți fi sigur, că l-ai ajutat foarte mult.

2. Chemați, să scape din purgator sufletele morților, sunt înainte de toate rudeniile. Nu plâns și tânguire, nu haine negre de jale și flori și cununi, ci spovedanie, împărtășanie, sfinte liturghii, indulgențe, rugăciuni și cât mai multă milostenie trebuiesc, dacă într'adevăr li plăcem pe cei trecuți la cele veșnice. Asta-i dragoste adevărată, asta-i jertfă, asta-i bunătațel Durere însă, că cele mai multe neamuri nu o prea fac aceasta și astfel își arată arama pe față.

Norocul este că in schimb se îngrijește biserica de bietele suflete din purgator, fiindcă preotul, la fiecare sf. liturghie, pune câte o părțică și pentru toți cei cari intru nădejdea învierii vieții de veci, și intru împărtășirea ta, au adormit, dreptcredincioși părinți și frați ai noștri. Și apoi mai sunt preoți, cari fac liturghii anume pentru acele suflete năcăjite din purgator, cu gândul ca să le ajute și să le scape din acel loc de chinuri. Inchipuiți-vă, câți preoți sunt în toată lumea, și aceștia slujesc aproape toți, zilnic, sf. liturghie! Nu au totdeauna liturghii plătite, ci slujesc pentru sine, pentru familie, pentru neamuri și mai ales pentru sufletele din purgator. Aceasta o fac cu atât mai ales, că Dumnezeu li răsplătește pentru aceasta cu iertarea păcatelor și cu binecuvântarea sa.

Ascultând sf. evanghelie a slăbănogului, să ne oprim deci la cuvintele »om nu am« și să ne gândim la sufletele din purgator, cari cu adevărat pot zice »om nu am«, pentru că așa de puțini se gândesc la ele. Să ne gândim apoi la zicala »azi mie, mâne ție« și să știm, că în fața lui Dumnezeu 10—20—40—60 ani sunt ca o

clipită și că azi-mâne vom ajunge noi în purgator, — că doară acolo intră cele mai multe suflete omenești — și atunci cât de bine ne va cădea dacă vom avea cine să ne mai ușureze chinurile. Să fim deci noi acei oameni mult așteptați, cari să ajutăm pe cele mai năcăjite suflete.

Părintele IULIU

Misiuni populare

La Varviz

Din prilejul alor 200 ani, cari se împlinesc în vara acestui an dela înființarea acestei puternici parohii de peste 4000 suflete gr.-cat., preotul Ioan Gergely, a aflat de bine, ca jubileul sau sărbătorirea s'o premeargă cu pregătirea sufletească a credincioșilor sf. Sale. Astfel în seara zilei de 24 Martie s'au început sf. misiuni durând până în 27 la amiază, în care timp poporul a luat parte într'un număr așa de mare, încât marea biserică a fost tixită cum doar numai la Paști se mai poate vedea.

Cele 10 predici rostite de părintele misionar Iosif Tălmăcel, paroh catolic din Bacău, a trezit și readus la sfânta mărturisire și cele mai impietrite suflete. Impunătoare și atrăgătoare au fost serviciile divine. La sfânta Liturghie, celebrată de un sobor de preoți, pontificând Pon. A. Boeriu protopopul tractului și lectorând părintele Ioan Petraș și Gheorghe Gergely teolog absolvent, a făcut să fie socotită de mare sărbătoare aceea slujbă. Bucuria credincioșilor nu se poate descrie, căci deși aceea parohie există de 200 ani, totuși ei n'au mai văzut sau nu au mai gustat bucuria sf. misiuni. Drept aceea răsplata a fost mare, căci cei 4 preoți veniți în scopul mărturisirilor, ajutând pe părintele local, n'au putut dovedi mărturisirile.

Acest neajuns se datorează faptului că nu toți preoții vecini au primit invitația preotului local și astfel după sf. Liturghie s'au început de nou mărturisirile, iar mulți credincioși au ajutat până la ora 5 după amiază, ca apoi să se poată cumineca. Unii au mers la Gălăuțaș, ba chiar și la Toplița, pentru că cele 4 zile au fost prea puține pentru ca toți să se poată împărtăși.

Secerișul bogat: 1530 cuminecării!

La Gălăuțaș

Această parohie datează deabia din 1926. Înainte era împărțită ca filii la Șarmaș, Toplița și Varviz. Cele 150 familii au fost resfirate și lipsite de păstor propriu. Ogorul adânc înțelenit, de aceea amăgire a neodihnitului Negoescu dela Gheorgheni i-a făcut ca să treacă în mare număr la neunire, promițându-le »marea cu sarea«. Celor puțini ce-au mai rămas li-s'a în-cuiat biserica, fiind nevoiți, ca să li-se facă sf. slujbă sub un pom, care și azi e martor în grădina parohiei.

Glasul lui Dumnezeu i-a readus în sânul bisericii lui Hristos singura mântuitoare, prin gura actualului vlădică dela Baia-Mare Dr. Rusu, părintele Aftenie și Racoșian. Două familii au mai rămas, care și azi primesc pe preotul ortodox, cari însă nădăjduim, ca mai curând decât s'ar crede, vor asculta de glasul lui Dumnezeu în inimile lor și vor reveni. Deci e lesne de înțeles, că aici erau de lipsă sfinte misiuni.

Păstorul lor, Ioan Petraș, i-a pregătit zile de-arândul și astfel din 27 seara și până la 30 Martie au avut zile mari!

Deși zile de lucru, și un număr de peste 100 bărbați lucrează la fabrica din comună, teama că nu vor reuși sfintele misiuni a dispărut ca o umbră a unui nou.

Seara, în lumina palidă a lumânărilor, credincioșii preferau s'asculte câte 2 predici una după alta întrerupte doar printr'o scurtă cântare, iar după aceea se mărturiseau până noaptea târziu, urmând a II-a zi în zori la sf. cuminecatură.

In ciuda tuturor piedecilor, reușita a fost peste așteptare: cele 434 cuminecări, grăesc dela sine.

— Că eu n'am zis nimic — făcu Veta încurcată. — Ce am eu cu voi! Ce mă mestec eu în treburile voastre. Eu nici nu sunt de aici, de unde să știu eu ce ați făcut voi în fetie?

— Tu ai zis către mine când am mers la cules la „fasole“, că Măria lui Tânase a zis către tine despre Paraschiva lui Gavrițaș — zise Măriuța.

— Ba eu n'am zis, nici n'am vorbit eu tine despre Paraschiva. Tu ai zis către mine că ea ar fi vrut mai bucurasă pe Niculaia Sonului. Dar mie ce-mi pasă de ce ați avut voi. Lăsați-mă pe mine în pace. Eu nu sunt de aici. Nu știu ce-ați făcut voi când ați fost fete. Nu mă amestec în treburile voastre.

— Nu de asta-i vorba — zbiră Mărie. — Spune, zis-am eu către tine ceva despre Paraschiva, ori nu?

— Că tu n'ai zis — o încurca Veta —, dar nici eu n'am zis, numai oamenii sunt răi, că fac vorbă și de unde nu-i. Eu nu mă amestec în treburile voastre.

Și poate că Veta ar mai fi îndrăgățat — după cum avea obiceiul, dar o luă Măriuța lui Andrei la „răspanghel“.

— Spune-mi, zis-ai către mine când am mers la cules la fasole, că Mărie a zis către tine despre Paraschiva...?

— Ce aveți eu mine? — încep Veta să plângă văzându-se strânsă cu ușa. — Vedeți-vă

de treabă și lăsați-mă pe mine în pace. Eu nici nu sunt de aici din sat, de unde să știu eu...

Ion Haihui își vedea de lucru sub șopru. Știa el că aci va fi ceva, dar se vede că se învoia ca Veta lui să fie „cheșdăluită“ puțin, căci și pe el îl făcuse cu mulți oameni de ură cu gurița ei cea slobodă și mincinoasă.

— Tu, gură slabă — îi zise Măriuța, zvârlind schinte din ochi de mânie. — Nu e întreabarea că de unde știi tu, de unde nu, ce-am fost și cum am fost noi în fetie. Întrebarea este că zis-ai tu către mine că a zis Mărie de Paraschiva, ori n'ai zis. La asta răspunde, că îți zmulg părul al cipos „buduhala“ și gură slabă ce ești. Zis-ai către mine, ori n'ai zis, când am mers la cules la...

— N'am zis, tu, n'am zis — întrerupse Veta, cu un curaj răscolit de spaimă. — N'am zis. De te-ar călea nevoia, că n'am zis.

— Uitați, muieri bune, că mă face mincinoasă între două mărturii, bat-o Dumnezeu de „ciuhă“ — gemu Măriuța verde de mânie — și cât ai bate în palme, Veta era despletită, cu iia ruptă și cu capul sub păcel.

— Da, tu mai ai obrazul să mă faci de mineună în față, codobatura dracului și mincinoasa lumii?

Veta nu zbiră ei doar gema, dar nici ea nu-și despletă mâinile din pletele Măriuții.

— Lasă-mă de păr, că te suguz, „crizar-ticălu“ tău custură și cățea mincinoasă, —

gema Măriuța, pe când Mărie și Paraschiva trăgeau de ea, ca să o ridice de pe Veta. Ion auzi aci găfăeli, crizar-ticăle și vaviloane și veni și el până n'aușa casei.

— De păr, că hainele-s scumpe — zise el râzând, văzându-le pe toate cocoloșite lângă păcel, despletite și cu părul vâlvoi, ca niște boghiuri negreblate. — Răfuiți-vă voi acum, numai să nu vă scoateți ochii, apoi părul sub năframă și așa nu se vede.

Femeile încetară din găfăeli, și se domoliră, mai întâi Paraschiva și Mărie, apoi se ridicară și Măriuța și Veta, văzând pe Ion în casă.

— Te bag la avocat, tu, că ai venit ca o tâlhăroaică să mă bați în casă la mine. Toate trei ați venit să mă omorâți, tu tâlhărițelor — zbiră Veta încurajată de prezența bărbatului său.

— Lasă numai mai încet, Veta, eu tâlhăriile și cu advocații — îi zise Ion domol. — Tu numai plăticea ți-ai luat-o pentru limbuța ta cea ascuțită. Ține minte altă dată și nu mai băga vrajba între oameni, numai așa din bun senin, și numai pentru a avea ce povesti. Acum cred că vei avea ce povesti vre-o câteva săptămâni. Spune tuturor, cu cine te înțâlnești, că te-a bătut Măriuța în casă la tine și te-a băgat cu capul sub păcelul tău. Dar să spui și pentru ce ți-a zmulg podoba de păr. Mă tem însă că nu vei mai spune nimă-

La Toplița

Deși au mai fost misiuni (1930), totuși părintele Octavian Neamțu, văzând sectarismul ce bântuie în cele 5 fabrici cu un mare număr de muncitori streini, care propagă baptismul, a pregătit credincioșii și astfel în zilele de 1—3 Aprilie părintele misionar, fără a se da învins de obosala celor 20 predici, începe și aici parecă cu mai mare înflăcărare.

Roadele la fel: 470 cuminecări.

În fiecare parohie s'a ridicat o sfântă cruce în amintirea sf. misiuni și s'a înființat societatea „Oastea Maicii Domnului”, înscriindu-se sute de credincioși.

Lacrimi fierbinți au stors din ochii credincioșilor cântările în cinstea Maicii Domnului și mai ales „Imnul de pocăință”. — La Toplița au urmărit pe părintele misionar mulți credincioși din Varviz și Gălăuțaș și l-ar fi urmărit și mai departe, dar cu trenul de 7 $\frac{1}{2}$ seara în 3 Aprilie, a plecat însoțit de dascălușul Sf. Sale simpaticul Petrică, plecând spre casă, cu sufletul plin de bucurie, că bunul Dumnezeu l-a ajutat să-și îndeplinească misiunea, iar credincioșii, cari l-au ascultat, au rămas nemângăiați »ca un pământ fără de apă«, totuși fericiți, că au avut bucuria de-a săruta sf. cruce a părintelui Tălmăcel, care avea o bucățică din adevărata sfântă cruce pe care a fost restignit Mântuitorul.

Dea bunul Dumnezeu, ca să-l vedem cât mai des în mijlocul nostru.

P. P.

La Creaca, pe valea Agrijului

În zilele de 23—26 Martie p. Virgil Băliban, profesor de teologie și primsecretar consistorial al eparhiei din Cluj, a ținut foarte rodnice misiuni populare în frumoasa comună de pe valea Agrijului Creaca din județul Sălaj.

La misiuni au luat parte nu numai credincioșii din comună ci și cei din comunele învecinate, mai ales cei din Lupoia, sub conducerea șefului postului de jandarmi din aceea comună și a cantorilor. Insuflețirea poporului a fost de nedescris.

Ca dovadă a însuflețirii putem da faptul că Duminecă, după terminarea misiunilor, credincioșii n'au voit să plece dela biserică, rugându-l pe părintele local să intervină pe lângă părintele misionar ca să le mai spună ceva.

Aceste deprinderi sufletești numai atunci prind rădăcină în inimi, când ogorul este bine și sistematic pregătit, cum s'a făcut aici, înființându-și cor bisericesc, binecuvântarea euharis-

nui, și am nădejde că asta îți va fi leac împotriva limbușiei, cel puțin pentru o bucată de vreme.

Voi mergeți acasă, nevestelor, și să nu mai fie vrajbă între voi. Vă mulțumesc că ați făcut voi cecece eu n'am vrut să fac, pentru că n'aș fi vrut să-mi aud nevasta strigând și zbierând pe uliță că o omor, ori că am chiar omorît-o. Eu sunt cu inima liniștită că n'am bătut-o, dar a bătut-o gura ei cea slabă.

— Tu, Veto, de acum învăță-te să nu mai vorbești ce n'ai lipsă, și în afacerile altora să nu te mai amesteci, nici pe dreptul, și cu atât mai puțin pe minciună, și de câte ori te vei pieptăna, adu-ți aminte că gura slabă, smulge părul, de ar fi cât de tare.

Nu știu câtă vreme își va ține Veta năravul cel bun de a tăcea și de a lăsa pe oameni și pe neveste în pace; dar de când a părut-o Măriuța lui Andrei, nu și-a mai spălat gura față de nimenea și despre nimenea. De spus încă n'a spus nimănui ce a pățit cu Măriuța; dar porecla de „gura slabă” și-a câștigat-o, și o va avea toată viața.

N. Lupu.

tică, asociația Agru-lui, distribuire de cărți religioase morale și altele multe.

Am putut vedea că dela venirea părintelui Radu ca administrator al acestei parohii, s'a schimbat cu totul fața bisericii, reparându-o complet, fiind într'un hal de nedescris la venirea D-sale, reparând gardurile, casa parohială, așa că credincioșii i-ar putea fi recunoscători, iar cei cari îl cunosc nu pot avea decât numai cuvinte de laudă pentru felul cum știe a-și face datoria de misionar al satelor.

Dacă preotul și învățătorul trăiesc în perfectă armonie și-și fac datoria, cum înțeleg a și-o face acei din Creaca, atunci cu credincioșii din comuna aceea se pot face adevărate minuni, lucru ce-l putem vedea aici și pe care nu ceea ce scriu eu aici îl laudă ci, activitatea ce o desfășoară.

Lazar Ioan

„Astra” la sate. Duminecă, în 30 Aprilie a. c., mai multe echipe formate din domnii profesori dela Blaj, au cercetat satele din jurul Blajului, ducând cuvânt de învățătură în numele Asociațiunii culturale. Astfel, în comuna Tiur au ținut prelegeri populare dnii Ioan Popu-Câmpeanu vorbind despre: *Pricinitorii boalelor* și d. Ioan Covrig despre: *Revizionism*. În Ciufud d. Nicolae Comșa despre: *Foloaslele cărții*, iar d. Filip Pop despre: *Radio* În Veza d. Grigorie Pădurean despre: *Păstrarea obiceiurilor noastre*, d. Pavel Dan despre: *Revizuirea tratatelor*. În Sâncel d. Laurian Puia: *Revizionismul* și d. Dr. Coriolan Suciu despre: *Sărbătorile paștilor la Ierusalim*.

Libertate pasărilor cântătoare

În ziua de Sf. George, Societatea pentru ocrotirea animalelor din Chișinău a ținut în ograda Mitropoliei o mare serbare pentru eliberarea pasărilor cântătoare din colivii. Mitropolitul Gurie al Basarabiei a făcut rugăciuni și a sfințit steagul societății, iar la urmă a deschis o colivie și a dat drumul unui porumbel alb. În acel moment și copiii, cari erau de față au slobozit din colivii 314 păsărele cântătoare, cari și-au luat sborul prin văzduh, trăind de aici încolo în deplină libertate.

Cerc cultural învățătoresc la Căpleni Județul Sălaj

Duminecă în 26 Martie c. a avut loc în comuna noastră cercul cultural al învățătorilor. Aceasta a fost o zi de înălțare, pentru noi locuitorii, cari deși puțini la număr — abia 45 de familii totuși avem fericirea de-a avea școala noastră românească.

După ascultarea sf. Liturghii, împreună cu domnii învățători ne-am dus cu toții la școală, unde am auzit o foarte frumoasă cuvântare de deschidere, de dl. preș. Zancu, în care atrage atenția poporului de a se feri de bolșevism. — Mai de parte arată părintele V. Șutu, poporului, cât este de frumos și limba și de folos poporului întreg, când Biserica și școala lucrează împreună ca în vremurile vechi.

Dl. inv. Tihori din Urziceni arată poporului printr'o frumoasă vorbire criza de a liniștindu-l și îmbărbătându-l să fie cu răbdare, că mai marii noștri lucrează din răspuțeri pentru a putea îmbunătăți starea de a ba încurajează poporul să stea din răspuțeri la muncă, că numai așa se va putea ajunge la mai bine.

După ce au vorbit domnii inv. s'a desfășurat un frumos program de către elevii școlii noastre, de sub conducerea dlui inv. Silaghi, cu frumoasele poezii recitate de elevi așa de frumos în limba maternă, de și abia posed limba română. Nu pot să las fără a vă povestesc și ne sălta inima la toți văzând, cum joacă levii și elevele „Hora”, pentru care programul dlui inv. I. Silaghi mulți ani fericiți și sănătate, ca să poată munci pe acest teren, de a cultiva odraslele noastre, aici la frontieră unde nu aud elevii de loc vorbă românească numai la școală. Bine ar fi, ca luminătorii poporului să se deplaseze cât mai des în aceste comune cum e și a noastră, că limba și vorbă românească foarte le lipsește românilor noștri de aici.

Mihail Burdea
cantor.

Ziua inflației în America

Dupăcum am arătat mai de multe ori în ziarul nostru, America a făcut inflație de bani, adică a început a tipări bani de hârtie până-i lumea (cam la 60 milioane de dolari) fără de a avea acoperire în aur. Urmarea este, că dolarul american a scăzut mult, dela 168 Lei la 145. Pe chipul nostru se vede bursa din New-York și sute și mii de cetățeni curioși să vadă cât scade dolarul.

Ce mai este nou în politică

După închiderea parlamentului veștile politice de obicei amușesc pe un timp oarecare, căci plecând deputații și senatorii din București, se mai astâmpără și frământările politice. Parlamentarii sunt resfirați pe la gospodăriile lor, unde au și dâșii câteceva de făcut și mai uită de lupte și de politică. Grija de țară a rămas în seama guvernului și a conducătorilor de partide.

Cu toate acestea politica nu doarme de tot, ci se frământă pe tăcute și mai răsuflă și ici și colo câte-o veste care arată planuri și pregătiri viitoare. Astfel, în timpul din urmă, toate privirile politicienilor au fost îndreptate spre un sat tăcut din munții Ardealului, unde s'a retras pentru câteva zile la odihnă d. *Iuliu Maniu*, președintele partidului național-țărănesc, fostul prim-ministru al țării. Dela retragerea sa din fruntea guvernului, d. Maniu n'a prea dat de lucru gazetelor și politicienilor. Un timp oarecare a fost plecat din țară și partidul național-țărănesc a avut mână slobodă, să îndrepte cum știe mai bine trebile obștești. Și guvernul condus de către d. *Alexandru Vaida-Voevod* nici nu s'a dat de minciună, ci a făcut multe lucruri bune și folositoare pentru țară.

După sosirea în țară a dlui *Maniu* și după ce d-sa s'a retras tăcut, cum îi este firea, lângă apele vindecătoare de sub culmea *Cireșarului* dela *Sovata*, gazetarii îndată l-au aflat și au început să umple țara cu fel de fel de vești, cari au făcut mare vâlvă și încordare între politicieni. Zile de arândul, foile celea mari din *Capitală* n'au făcut altceva decât să anunțe ce face d. *Maniu*, ce gândește, ce mănâncă, cu cine se plimbă și ce planuri are pentru viitor?

S'a scris astfel, că d. *Maniu* ar avea de gând să se retragă din fruntea partidului național-țărănesc și să lase altora conducerea. Unele ziare pomeneau și de-o scrisoare pe care ar fi trimis-o d. *Maniu* bunului său prieten d. *Mihai Popoviciu*, în care cică și de partid s'ar mulțami, nu numai de conducere.

Veștile dela Sovata

În urma unor vești ca celea de mai sus, sătușorul *Sovata* cu lacurile lui sărate a devenit deodată un loc foarte însemnat și au început să curgă într'acolo roiuri întregi de gazetari și de oameni politici, cari căutau să afle și tainele celea mai ascunse ale gândurilor d-lui *Maniu*.

Însă multe n'au aflat. Ba se poate spune că n'au aflat aproape nimic. Domnul *Maniu* i-a primit pe toți cu bunăvoința sa cunoscută, i-a întrebat de sănătate, le-a povestit cum cutreeră urcușurile de munte în cântecul păsărilor dimineața, însoțit numai de un pădurar credincios, iar când cineva dintre vizitatori aducea vorba de politică, d. *Maniu* tăcea un moment apoi întorcea vorba iarăși la frumusețea munților și la plimbările înviorătoare ce face.

Astfel din vâlva dela *Sovata* n'a ieșit nici o lămurire pentru cei curioși și d. *Maniu* însuși n'a întărit nici una din veștile cari se răspândiseră despre retragerea sa din fruntea partidului național-țărănesc. Ba mai mult: ca să nu mai fie turburat de gazetari și de curioși, într'o bună dimineață d. *Maniu* și-a făcut bagajele și a plecat din *Sovata*. Păsările dela poalele muntelui *Cireșarului* vor avea pace de-acum; ele nu vor mai fi sburățarite de claxoanele (buciumele) automobilelor cari aduceau curioși la *Sovata*.

Din celea de mai sus iasă totuși încheierea, că d. *Maniu* chiar și când fuge de lume și de politică, rămâne un mare bărbat de stat, ale cărui gânduri și sfaturi sunt pândite cu cea mai mare luare aminte.

Alte știri mai de seamă din politica din launtrul țării noastre, până în ziua când am scris aceste șire, nu sunt.

*

Din lumea largă

În afară de granițele noastre, politica este destul de tulburată și de neguroasă. Toată lumea are ochii ațintiți asupra lui *Hitler* și a isprăvurilor lui, care vrea să curețe Germania lui de tot ceace este străin și nesupus naționaliștilor. *Hitler* a pornit o goană aprigă mai ales în potruva *Ovreilor* pe cari îi scoate din toate slujbele și îi ține sub ochi, sub cuvânt că ei nu sunt prietini nației germane. Pe profesorii *ovrei* îi alungă de prin școli și nu-i îngăduie să mai rămâie la catedrele lor.

Oa să poată ținea mai bine puterea în mână, *Hitler* și-a făcut, ca și *Mussolini*, o armată a lui, așa numitele »detașamente de asalt« cari sunt foarte credincioase șefului lor și, când e vorba să înlăture pe dușmanii lui *Hitler*, nu prea umblă cu mânăși. Nu se dau în lături nici să pocnească la mir dacă trebuie. Pentru acest lucru *Hitler* și-a făcut dușmani pe *ovreii* din toată lumea, cari au început să-i poarte sămbetele și să-l urască grozav.

Răcălilele lui Hitler împing și alte popoare tot mai spre război

Francezii văzând că *Hitler* ține sub arme tot mai multe gloate, se pun și dâșii în gardă, și unde până ieri alaltăieri poporul francez era cu trup cu suflet pentru pace, azi și francezii cred că-i vremea să reînceapă cu înarmările. Germanii lui *Hitler* la un moment dat ar putea încerca vre-o boroboacă și Francezii nu vreau să-i afle un viitor războiu nepregătiți. Mai nou *Hitler* încă cântă tot mai cu putere pe coarda lui *Mussolini* și face pe »revizionistul«. Deci e bine ca toate națiile să-l aibă sub ochi și, la o adecă, să-i poată arăta pumnul.

Până și Americanii cred că trebuie să-și sporească armata. Ei au de gând

ca încă în curgerea acestui an să-și clădească 43 vapoare de război.

Câte-un semn ceresc

În timp ce popoarele lumii își bat capul tot cu războiul viitor, Dumnezeu mai trimite câte un semn pe lume, că doară-doră vor căpăta oamenii minte și le va trece pofta de pustiiri și de prăpăduri. Mai de curând un asemenea semn s'a arătat în America de Nord, unde peste statele *Louisiana*, *Missouri* și *Illinois* s'a deslănțuit un uragan cumplit care a măturat sate și orașe întregi. Un singur fu-iag al vântului năpraznic a omorât peste 250 de oameni, cari au fost turțiți de dărâmurile caselor și palatelor. Uraganul a trecut și asupra statului *Arkansas*.

Tot un semn ceresc

poate să fie și întâmplarea din *Peru*, o țară din America de miazăzi. Președintele acestei republici, *Sanchez Cerro*, luând parte în ziua de 1 Mai la o defilare de tineret, pe când voia să se întoarcă spre palatul său, un foc tras din mulțime l-a lovit în inimă și președintele a rămas mort în automobilul său. Soldații cari se aflau de pază au tras și ei cu puștile spre locul de unde plecase glonte ucigaș și asasinul, un oarecare *Abelardo Surtado de Mendoza* încă a fost omorât. Tot acolo, în învălmășală un căpitan din garda civilă, care voia să apere pe președinte, a fost rănit de moarte.

Și popoarele lumii tot nu se satură de arme și de război...!

Țară amenințată de foame

Stările din Rusia sunt foarte jalnice. Peste tot locul stăpânește lipsa și năcazurile celea mai mari. Oamenii nu mai au ce mânca. Se săvârșesc multe crime din pricina foamei. Numai în *Mosova* și în *Leningrad* au fost înmagazinate cereale de ajuns până la culegerea viitoarei roade. În celelalte părți ale țării bântuie foametea și e mare mizerie.

Cum a adus un speculant diamante din America de Sud peste graniță. Toată lumea știe, cât e de greu să treci granițele țărilor, fiindcă finanții te caută pretutindenea, nu cumva să treci ceva nepermis peste hotare. Un american drăcos s'a gândit una bună și a băgat în mănecărea cânelui său toate diamantele pe cari a voit să le treacă peste graniță. Câinele le-a mâncat și astfel le-a putut aduce nebănuț peste graniță.

Bilete de vite

De aici înainte, în toate comunele rurale, biletele de vite vor fi semnate de notarii comunali și se va pune pe ele sigilul oficial al comunei. Primarul comunei nu mai e dator să semneze biletele de vite.

Mâncată de mâțe. În *Algeria* (Africa de Nord) trăia o bătrână ciudată care, după ce l-a murit bărbatul și copiii, s'a hotărât să țină multe mâțe. În vremea din urmă ea ținea 200 de mâțe. De-o vreme încoace pe bătrâna n'au mai văzut-o vecinii. Începând s'o caute, au deschis casa în care locuia și, spre marea lor ulmire, au aflat-o mâncată de mâțe, ne mai aflând din ea decât oasele goale. Se vede că, murind bătrâna și ne mai având cine le da de mâncare mâțelor, ea a început a mirosi iarăși mâțele simțind mirosul hoitului, au mâncat-o.

A venit acasă după 18 ani de prisoare rusească. Lazar Gavril, dintr'un sat de lângă Cluj, s'a întors acasă după ce a fost 18 ani prizonier de război în Rusia. Venind acasă la Paști, și-a găsit soția măritată a doua oră, fiindcă a fost declarat mort după lege.

Adunare de gazetari la Cluj. Ziaristii români din Ardeal și Banat au avut duminică în 30 Aprilie adunarea generală de fiecare an a asociației lor, care poartă numele „Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat”. Adunarea s'a ținut în frumoasa casă proprie pe care o au gazetarii noștri. S'au citit dările de seamă despre averea asociației și s'au desbătut și alte chestii de brânșă. La urmă a fost ales noul comitet de conducere: *Ioan Clopoșel* președinte, *Dr. Aurel Buteanu*, *Teofil Bugnariu*, *Ioan Martologu*, *G. Giurgiu*, *Dr. Zaharie Bollă*, *Nic. Buta*, *Alex. Lupeanu-Melin* („Unirea Poporului”), *Ioan Montani*, *Ulpiu Gomboș*, *T. Podariu* și *V. Munteanu*, membrii în comitet.

O nouă vindecare la Lourdes. Dșoara *Lucienne Clerc*, de 29 ani, suferea de aprinderea peliței mașelor încă din 1929 și această boală era de natură tuberculoasă, ceea ce înseamnă că era produsă de pricinitorii hectice. În Iulie 1933 această domnișoară s'a dus la Lourdes, s'a scăldat în apa care a izvorit din stânca în care s'a arătat Preacurata, și s'a vindecat așa dintr'odată încât toți medicii cari au văzut-o înainte și după această vindecare au declarat că această vindecare nu se poate explica pe cale naturală, ci că a trebuit să se întâmple o minune.

Unul care a făcut mult bine bisericilor catolice din Italia este fără îndoială p. călugăr franciscan *Agostino Gemelli*, care de curând și-a serbat jubileul de 25 ani de preoție. Când în 1917 Italia a intrat în război, p. Gemelli a fost care a făcut ca 2 milioane de soldați să se spovedească și împărtășească. În 1926 el a aranjat congresul pentru *Hristos Regele*, la Milano, un congres de care n'a mai văzut Italia nici odată. Dar p. Gemelli este și unul dintre cei mai mari învățați ai Italiei. El a înființat la 1924 universitatea catolică din Milano, la deschiderea căreia a luat parte și moștenitorul tronului italian. Nu e mirare deci că pe p. Gemelli l-a sărbătorit cu acest prilej nu numai Italia ci catolicii de pe întreg rotogolul pământului.

Gemene în vârstă de 99 ani. În America a fost, săptămânile trecute, o sărbătoare unică în felul său. S'a sărbătorit adevărat ziua nașterii alor două bătrâne, care sunt gemene și au împlinit atunci etatea de 99 ani de viață.

Unul care a făcut să revieze o limbă. Evreii din Palestina (fosta țară Iidovească) au sărbătorit decurând pomenirea alor 10 ani dela moartea învățatului *Eliazar ben Jehudas*, care a revieze limba veche evrească și a făcut ca ea să se vorbească astăzi de toți cei 175.000 Evrei cari s'au mutat în Palestina. Când a mers acest învățat, înainte cu 40 ani, în Palestina, ca să revieze vechea limbă evrească, fiindcă aceasta era o limbă moartă, încă dela robia babilonică încoace, Iidovii așanumiți ortodocși,

l-au prigunit și asuprit, iară rabinii l-au blăstămat, pentru că se încumetă să facă din limba sfântă o limbă de toate zilele. Încă înainte cu 15 și 20 de ani Iidovii își băteau joc de cece vorbeau această limbă, iară astăzi iată că o vorbesc cu ușurință părinții și copiii, și o învață cu drag la școală.

Omorit de o roată de moară. Într'un mod îngrozitor a fost omorât un biet flăcău de vre-o 20-22, ani într'un sat săsesc din Ardeal. Prietenul său, morarul, s'a îmbolnăvit și n'a avut cine porni moara. A mers el ca s'o pornească. Cum a dat drumul roții, cum nu, destul că l-a apucat și l-a trântit sub roată unde l-a turtit în cel mai grozav înțeles al cuvântului. Lumea nici n'ar fi știut ce s'a întâmplat, dacă nu se oprea roata morii și nu mergeau cei cu rându la măcinat, să vadă pentru ce nu se învârtește roata morii.

Cele mai prețioase moaște sfinte. În biserica sf. Ioan din Lateran (Roma) se află cele mai prețioase moaște din câte se păstrează în lume. Aceste moaște au fost ascunse 400 de ani și, numai în anul 1904, i-a dat voie Papa Pius X. învățatului *P. Juhara* să le cerceteze. Pe urmă le-au cercetat și *P. Grizar* și alți mari învățați cari toți au recunoscut că acolo se cuprind următoarele moaște sfinte: Căpășina sfintei *Agnes*, o parte din crucea pe care a fost răstignit Domnul, o bucată din tabăra pe care a folosit-o *Isus* la cina cea de taină, o părticică din buretele și din parul cu care l-au întins oșet pe cruce, și o mulțime de alte moaște de ale sfinților din veacurile prime ale creștinătății.

Clopoștele vestesc învierea, mitralierele moartea. Locuitorii de pe malul românesc al Nistrului au auzit, în noaptea învierii, de pe malul rusesc sunetul unui clopoș, și nu peste mult apoi sunet de mitraliere. Abia acum au înțeles apoi ce se întâmplase. Bieții creștini din *Bolșevicia* s'au socotit și ei să sărbătorească sfânta înviere. Și-au câștigat cumva și de undeva un clopoș, pe care l-au tras în aceea noapte numai decât *Auzind* soldații bolșevici, au mers la fața locului și au început a pușca din greu în el cu mitralierele. Se spune că au murit zeci de credincioși și au fost răniți chiar sute. Mai urmează acum și pedepsirea, cu temniță și cu surghiun în Siberia, a celor vinovați.

Din bărbat femeie. *Victor Györi* dintr'un sat din Ungaria, în vârstă de 23 ani, s'a simțit deodată cam rău și, fără să-i fi făcut vreun doctor vre-o operație, s'a simțit de atunci încoace femeie. Medicul l-a declarat femeie, apoi s'au făcut formele de lipsă, ca să fie introdus în toate matricolele drept femeie. El se numește de atunci înainte *Victoria Györi*.

Războiul de mâne

I.

Este încă în mintea fiecăruia groază războiului care a fost. Foștii luptători azi mai povestesc, cu strângere de inimă, peripețiile prin care au trecut, norocurile care l-au avut de a scăpa teferi, de a mai reîntors la vetrele lor.

Războiul trecut a fost cum a fost dar acela care o să vină o să fie și mai grozav, v'or fi aceleași puști, puști mitraliere, mitraliere și tunuri' însă vor fi din arme noi.

Aceste două arme noi au fost ele întrebuințate în războiul mondial, într'o măsură foarte mică. Deabia în cursul lui și de atunci ele au fost pe la punct, s'a văzut, ce mare foloase adăcătorului, ce groază bagă'n inamic.

E vorba de aeroplane și de gaze de război.

Viitorul război are să întrebuințeze aceste două arme de luptă pe o scară mare, una ajutându-se pe alta, viitorul război va fi un război aero-chimic.

Înainte, chiar și'n războiul trecut, în se dădea pe o fâșie mare lată sau puțin lată de pământ, pe o întindere de vre-o câțiva kilometri, acolo unde se primele linii, de rezistență, susțineri, o rezervă sau linia artileriei, ca întreaga țară, întregă țara va fi o zonă, un câmp de război.

Aceasta din cauza ușurinței cu care dușmanii pot pătrunde unul în țara celuilalt, cu ajutorul aeroplanelor. Pentru aeroplane nu mai este graniță, nici Nistrul, nici Tisa, nici chiar Carpații. Ele prin pezeala sborului, prin puterea de urcare în aer, vor face sute de kilometri la oră putându-se urca până la opt kilometri înălțime.

În viitorul război nu se va câștiga prea mult a nimici dușmanul din linia de luptă, nu soldatul din tranșee, ci populația dinapoi frontului, populația marile orașe cu fabrici de munițiuni, depozite unde se află îmbrăcăminte, medicamente care ș. a. Vor fi bombardate de paser

Iarnă de April

Luna Aprilie a fost de când e lumea cam într'o dungă, de aceea se și numește luna nebunilor. Anul acesta luna lui Aprilie ne-a păcălit cât se poate de rău, mai ales pe oamenii săraci, făcându-ne să cumpărăm lemne mai multe decât ne era obiceiul.

Chipul nostru ne înfățișează o aspră zi de iarnă, din luna Aprilie a acestui an, la Londra. După cum se vede, ninge din greu, așa că atât poliștii cât și doamna sunt plini de zăpadă.

Poetul italian Gabriel d'Annunzio

Unul dintre cei mai mari poeți italieni Gabriel d'Annunzio, a cărui fotografie o publicăm aici, a murit zilele trecute la Gardone (Italia).

acelea de oțel, — care vor duce în ciocul lor de fier, mii de kilograme de bombe, cu fel de fel de gaze otrăvitoare — populația care nu se poate apăra.

Un aeroplan va transporta până la 10.000 kg. bombe, va zbura cu 200 până la 300 kilometri în oră.

Se va ataca populația civilă, deoarece ea este aceea care întreține pe luptătorii din tranșee cu munițiuni, îmbrăcăminte și hrană.

Unui stejar mare, tăindui-se rădăcinile la cei mai toloșesc ramurile și frunzele? Deasemenea ce vor face luptătorii din tranșee, dacă înapoia lor în țară orașele au fost șterse de pe suprafața pământului, dacă populația civilă este nimicită?! Ei nu vor mai putea lupta, din lipsa de munițiuni și hrană și din cauza inimei rele când știu că întreg avutul lor și ai lor nu mai sunt.

Pericolul în viitorul război va fi mare, pentru populația civilă, mai ales pentru aceea dela orașe și satele mai mari. Din aceasta cauză se impune să cunoască fiecare om, fiecare cetățean al acestei țări, bătrân, tânăr, bărbat, femeie, ce trebuie să facă atunci, când timpurile vor fi grele, când va fi un război aero-chimic.

Avem o adunare a tuturor popoarelor, așa numita Societatea Națiunilor, care are de scop înfrățirea popoarelor, înlăturarea războiului pe viitor. Scopul e foarte frumos, dar întâmplările zilnice ne aduc o umbră de îndoială, dacă această societate va fi în stare să asigure liniștea pe acest pământ. Să credem în ea, să ne punem nădejdea în scopul ei și să o ajutăm, dar să ne și înarmăm.

Dacă vrem pace, să ne pregătim de război!

Un lucru nu trebuie să ne sperie, căci sunt destul de numeroase mijloacele, cu ajutorul cărora ne putem apăra.

Se nascocesc aproape în fiecare zi, de oamenii de carte, de chimiști, noi gaze, otrăvitoare, dar totdeauna se află și contra otrava care împiedică vătămarea lor. Se cunoșc aproape o sută de gaze de război, dar deabia vreo douăzeci sunt potrivite pentru a fi întrebuințate pe câmpul de luptă.

În timpul războiului mondial primul atac de gaze a fost făcut de Germanii în 15 Aprilie 1915 pe frontul francez. Din cauza acestui atac au murit 6000 de Francezi. Dar Germanii nici ei nu credeau că puterea gazului pe care l-au trimis spre liniile franceze, *slorul*, este atât de mare.

Un alt gaz întrebuințat în războiul mondial a fost *forghenul*, un gaz fără cu-

loare, fără miros și mai greu decât aerul. Prin 1917 apare un gaz de luptă, sub formă de picături, așa zisa *iperita*, a cărui răni sunt dureroase, pe care omul le simte deabia după trecerea câtorva ore după ce a fost molipsit de ea.

Americanii nu s'au lăsat nici ei mai pe jos, au inventat și ei un gaz de luptă, *roua morții*, dar pe care n'au întrebuințat-o deoarece s'a terminat la 11 Noiembrie 1918, războiul. Ei, ne mai având ce face cu ea, au aruncat-o în Oceanul Atlantic.

Au mai fost ele multe alte gaze întrebuințate, gaze care te fac să strănuți, gaze care fac ochii să lăcrămeze, gaze care te fac să vomzi.

Toate gazele sunt mai grele decât aerul, căci numai atunci pot ele produce moartea viețuitoarelor de pe pământ. Ele fiind mai grele decât aerul, rămân, se târâsc la suprafața pământului. Deasemenea ele străbat prin cele mai mici găurici, străbat chiar prin pereții de cărămidă ai caselor. Ele, într'o cantitate foarte mică, produc moartea unui om în timp de câteva minute, adeseori sunt destule chiar și câteva secunde.

Oa pe viitor să nu cădem pradă ușoară dușmanului, trebuie să știm să ne apărăm pe noi, pe ai noștri și avutul nostru contra aeroplanelor și gazelor de luptă dușmane.

Atât soldații cât și populația dela orașe și sate se pot apăra contra gazelor otrăvitoare cu ajutorul unei măști de gaz, un fel de învelitoare a ochilor nasului și gurei, prin care totuși vedem și trage aer curat și prin adăposturi făcute sub pământ, adăposturi care pot cuprinde un număr mai mare sau mai mic de oameni, după mărimea lor.

Într'un viitor articol vom vedea ce foloase ne aduc masca și pivnițele de beton contra gazelor de luptă și cum sunt făcute.

Budiu Pavel

Rânduirea culturilor

Este cunoscut de toți plugarii că, dacă cultivăm pe o bucată de pământ, grâu după grâu, mai mulți ani de rând, roadele devin din ce în ce mai mici, deși pământul este lucrât și gunoit ca la început.

1. Plantele de cultură, după rădăcinile lor, se pot împărți în două grupe: a) plante cu rădăcini firoase (grâul, orzul ș. a.) și b) plante cu rădăcini lungi, numite pivotante (sfecla, lucerna ș. a.)

Plantele cari au rădăcini firoase extrag hrana necesară din partea dedeasupra a pământului, în timp ce cele cu rădăcini pivotante din partea de jos a pământului. Cultivând mai mulți ani de rând plante cu rădăcini firoase, pătura de sus a pământului se sărăcește și recoltele devin din ce în ce mai mici, în timp ce partea de jos a pământului rămâne bogată.

2. Plantele se hrănesc cu aer, apă și săruri minerale. Sunt mai multe feluri de săruri azotoase, potasice, fosfatice ș. a. Ingrășămintele industriale (de boltă) nu sunt altceva decât săruri minerale, cari se dizolvă (topesc) ușor în apă, deci sunt luate cu ușurință de către plante.

Plantele pentru dezvoltarea lor au nevoie de toate sărurile minerale, dar nu în aceeași măsură. Astfel, grâul are nevoie mai mult de săruri azotoase și fosfatice, în timp ce trifoiul de săruri calcaroase, sfecla de săruri potasice. Din cauza aceasta, dacă cultivăm numai grâu după grâu, pământul se sărăcește în sărurile

azotoase și roadele scad, în timp ce o mare cantitate de săruri potasice, calcaroase ș. a. se pierd în pământ fără nici un folos.

3. Dacă cultivăm grâu după grâu, buruienile se înmulțesc foarte mult, pentru că se coc și își răspândesc semințele înainte de seceriș.

Semințele de buruieni căzute pe pământ își păstrează puterea de încolțire, până la celalalt an sau chiar 2—3 ani, înocând numai ne mirăm, de unde au răsărit atâtea buruieni în holdele noastre, știind că am semănat semințe trierate.

4. Fiecare plantă cultivată își are dușmanii ei: insecte, plante parazitare, viermi și ciuperi (rugina, tăciune). Dacă dușmanii aceștia vor găsi totdeauna pe acel loc aceleași plante, se vor înmulți și vor aduce pagube mari. Dacă pe același loc nu vom semăna aceeași plantă decât după 3—4 ani, insectele acestea, ne mai având ce mânca, vor muri de foame.

Pentru ca să se înlătorească înmulțirea insectelor, buruienilor și sărăcirea pământului, cari sunt cauzele scăderii roadelor trebuie să se rănduiască plantele de cultură între ele.

Cu ocazia stabilirii rândurii culturilor, trebuie să ținem seamă de următoarele:

a. Pe aceeași bucată de pământ, una și aceeași plantă să nu fie cultivată decât după câțiva ani.

b. După plantele cari bătătoresc și umplu pământul de buruieni (cerealele), să semănăm plante cari curăță și afânează pământul (prășitoarele și plantele de nutreț).

c. După plantele cu rădăcini firoase, cari extrag hrana din pătura de sus a pământului să urmeze plante cu rădăcini lungi cari extrag hrana din partea de jos a pământului.

d. După plantele cari sărăcesc pământul (cerealele), să urmeze plante cari îl îmbogățesc Trifoiul, sparceța, lucerna, în general toate păstăioasele au proprietatea de a fixa azotul din aer, pe care îl transformă în azotoase; în felul acesta se explică, de ce ele în loc să sărăcească pământul, îl îmbogățesc.

e. După plantele cari au luat în cantitate mai mare săruri azotoase din pământ (grâu), să semănăm plante cari au nevoie în măsură mai mare de alte săruri.

Iată, o rânduire care îndeplinește condițiunile de mai sus:

Anul	Tabla I	Tabla II	Tabla III	Tabla IV
1933	prășitoare	cereale de primăvară	plante de nutreț	cereale de toamnă
1934	cereale de primăvară	plante de nutreț	cereale de toamnă	prășitoare
1935	plante de nutreț	cereale de toamnă	prășitoare	cereale de primăvară
1936	cereale de toamnă	prășitoare	cereale de primăvara	plante de nutreț

Aviatorul Nobile

Cetitorii noștri își vor mai aduce poate aminte de aviatorul italian Nobile, care a sburat înainte cu 2 ani, cu aeronava „Italia”, deasupra Polului Nordic și apoi a căzut cu aeronavă cu tot. El a murit zilele trecute la Leningra din Bolșevicia, după ce a fost bătut de ai săi că a înșelat statul italian. Cetitorii noștri îi văd aici fotografia.

Din tabloul acesta reiese că, după prăsi-toare se seamănă cereale de primăvară, după cereale de primăvară plante de nutreț, după plante de nutreț cereale de toamnă și după cereale de toamnă prăsi-toare.

Tot din tabloul de mai sus se observă că pământul nu rămâne nelucrat nici într'un an. Ogorul este înlocuit cu plantele de nutreț. Plantele de nutreț aduc foloase cu mult mai mari decât ogoarele și anume, pe lângă că îmbunătățesc pământul, ne mai dau o mare cantitate de furaj bun. Cu ajutorul furajelor putem să ținem vite bune și multe, cu cari putem lucra pământul bine și la timp. Pe lângă aceea vitele mai dau o mare cantitate de gunoi, care este cel mai bun îngrășământ pentru pământ; fapte cari fac ea toate roadele să fie încântătoare. În felul acesta se explică, de ce în regiunile unde ogorul a fost înlocuit cu plante de nutreț, sunt vite mai bune și mai multe, și ea recoltează de pe jughâr de două ori mai mult.

Pământul trebuie îngrășat, atunci când se seamănă plante prăsi-toare sau de nutreț.

Ținând seamă și urmând cele de mai sus, munca noastră va fi răsplătită, deoarece vom obține roade îmbelșugate, cari vor fi căutate și bine plătite.

Victor Oros.

Musca columbacă

În vremea din urmă iarăși s'a ivit prin Banat musca columbacă. Fiindcă stricăciunile făcute de aceasta muscă sunt foarte mari, prefectura județului Caraș, precum și Camera de agricultură, a luat toate măsurile de lipsă pentru ca să împiedice lățirea și înmulțirea ei. Sătenilor li-s'au dat sfaturi, cum să luereze pentru ca s'o poată omori. Un mijloc bun pe care îl folosesc este focul. Muștele columbace fug de fum.

Camera de agricultură din județul Bihor încă a fost înștiințată, că în unele plăși s'a ivit musca columbacă. De aceea Camera de agricultură a și trimis câte 2 butoaie de păcură în plășile Beliu, Vașcău și Beiuș, pentru ca să fie turnate și aprinse prin bălțile și lacurile din jurul comunelor.

Săptămâna laptelui

Și în anul acesta se va ținea săptămâna laptelui ca și în anul trecut Sărbătoarea se va ținea în vremea dintre 14—21 Mai în toate satele, iar la orașe în ziua de 21 Mai.

Concurs

pentru ocuparea postului vacant de cantor în parohia gr. cat. *Bistrița* (jud. Năsăud). Termenul este până în 30 Iunie 1933. — Reflectanții vor înainta cererile împreună cu diploma de cantor dela Blaj până la data de mai sus Of. par. și să vor prezenta în una din dumineci la s. biserică. Sunt preferiți cei ce știu conduce și corul bisericei.

Bistrița, la 10 Aprilie 1933.

1—3 (145)

Curatorul

Redactor: IULIU MAIOR.

Hotel de închiriat

Hotel „CENTRAL” din centrul orașului Blaj, având cafenea și restaurant, se exaren-dează, dimpieună cu întreg aranjamentul.

Ofertele să se trimită la adresa băncii „PATRIA” din Blaj.

144 1—3

In toată vremea

să ne îngrijim de mântuirea sufletelor noastre, ceace mai ales prin citirea cărților creștinești putem ajunge.

Citiți așadară

„Cărțile Bunului Creștin”, cari apar la Blaj, scrise pe înțelesul tuturor de păr. prof. I. MAIOR

Iată numerii apăruti până acum:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epuizat (s'au vândut toți),

No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei.

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Talcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari li cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Talcuirea Evangheliilor din toate sărbătorile de peste an**, nici nu mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă

fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Talcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicați apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta minecătură**, de care nu se poate lipsi un creștin care se cuminecă cel puțin odată pe an, dupăcum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, Legii Noui**, ne arată, cari sunt părțile și liturghiei, ce foloase ne aduce, pentru când și unde se poate sluji; biserica și pământul ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghiei și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră despărțită**, este cea mai nouă broșură care cu siguranță o va ceti fiecare creștin, întrucă numai citind această cărticică se va plina mângăia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

Se închiriază

2 camere și bucătărie

din Str. Avram Iancu

(lângă Americanu)

Informații se pot primi la Fabrica de spirit

Iacob Mendel

Blaj

1—3 (143)

Cărți de învățătură și petrecere

La Librăria Seminarului Teologic din Blaj se află de vânzare următoarele cărți scrise pe înțelesul tuturor de Alexandru Lupeanu-Melin, directorul gazetei „Unirea Poporului”:

Sămânța viitorului, îndemnuri luminoase pentru părinți, cum să-și crească copiii în frica lui Dumnezeu, spre binele lor și al neamului . . . . . Lei 3—

În pragul vremii, învățături pentru săteni în timpul de prefaceri prin cari a trecut lumea dela războiu încoace . . . . . 10—

Blajul istoric în icoane sau oglinda în care se vede întreg trecutul de jertfe și de lupte al vestitului orașel românesc dela îmbinarea Târnavelor . . . . . 10—

Sufletul Blajului o cuvântare lămurită, în care se arată sufletul creștinesc și româ-

nesc pe care l-au avut arhierii și cărturarii cel mari ai Blajului . . . . . 8—

Copiii în războiu, povestiri duioase din zilele pline de dureri ale marelui războiu . . . . . 2—

Cărlig vinde pe Suru, piesă de teatru pentru reprezentațiile de prin sate, plină de haz, care face multă voie bună . . . . . 5—

De pe Secaș, poezii populare foarte vechi, culese în comuna Roșia de Secaș de un cărturar de de mult . . . . . 8—

Cartea Crallor sau cântecele Iroziilor la Nașterea Domnului . . . . . 10—

Banii se trimit prin poștă, pe înainte, cu mandat postal, adaogându-se și câte 2—3 lei pentru poștă de fiecare carte dacă se cer seperat. Toate cărțile împreună 60 Lei și poșta o plătește librăria.

Se cer dela

Librăria Seminarului Teologic, Blaj